

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 84. — STEV. 84.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 10, 1923. — TOREK, 10. APRILA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

AMERIŠKE KONCESIJE PRED ZBORNICO

Koncessija, katero je dobil ameriški pod-admiral Chester, so izpremenili departmenti, ki so jo preiskali. Amerikanci se hočejo polasti popolne kontrole nad anatolskimi petrolejskimi polji. — Ekonomsko suženjstvo.

Carigrad, Turčija, 8. aprila. — Koncessija, podeljena ameriškemu pod-admiralu Chesterju, je bila včeraj predložena veliki narodni skupščini, s številnimi modifikacijami, katere so napravili različni vladni departmenti, ki so pregledali načrt.

Odkar so kazala vsa znamenja da bo koncessija najbrž sprejeta je postala ta koncessija predmet ostrih napadov turškega časopisa. Zadnji tak napad obstaja v odprttem pismu, katero je naslovil publicist Jusuf bej na narodno skupščino. V tem pismu vprašuje, če je v interesu Trdje dovoliti tako važno koncessijo in še prav posebno Amerikanecu, o katerih trdi, da so bili vedno sovražni Turčiji in da so vedno skušali škodovati njenim interesom, od Mudros premirja pa do konferenca v Lausanne.

Odprto pismo izjavlja nadalje: Ti ameriški koncesionarji se bodo skušali poslužiti Chesterjevega načrta, da se polaste popolne kontrole anatolskimi petrolejskimi virov. Če natančno pregledamo načrt, zapazimo takoj, da se pehaajo ti takozvani železniški koncesionarji v resnici za petrolejskimi viri.

— Višek nesramnosti bi bil dovoliti tako koncessijo, predno je podpisani mir. Sedanjí načrt je bolj škodljiv in kvaren Turčiji kot pa je bil prvotni in dežela smora pripraviti na usodepolno posledice v bodočnosti v slučaju, da bi bil načrt sprejet. Če smatramo obširna dela glede železniške konstrukcije za resnično potrebu, naj bi jih delili različni koncesionarji različnih narodov. Chesterjev načrt je treba modificali s soglasno s potrebami in interesimi dežele.

Nadaljni napad na načrt je vprizoril poslane Server bej. On pravi, da ne pomenja načrt nič drugega kot ekonomsko suženjstvo, ki bo skrajno škodljivo interesom turškega naroda.

NOV PORAZ BONAR LAWU.

Konservativna vlada Bonar Lawa je doživelva danes nov poraz. Liberalec Sir R. J. Thomas je bil namreč izvoljen v poslansko zbornico z 400 glasovi večine.

ZAPLETENA POLITIČNA SITUACIJA NA ŠVEDSKEM.

Nica, 9. aprila. — Švedski kralj Gustav, ki se je mudil tukaj na počitnicah je moral nenadoma odpotovati zastran nevarne politične situacije, ki se je pojavila na Švedskem.

OLIMPIJSKE IGRE V LOS ANGELES.

Rim, Italija, 9. aprila. — Nove olimpijske igre se bodo vrstile v Los Angeles, v Californiji, soglasno s sklepkom mednarodne atletične zveze.

ITALJANSKI OSEMURNI DELAVNIK DELOMA OKRŠEN.

Poročali smo, da je italijanski ministrski svet odobril predloženi načrt za ureditev delavnika. Sicer se načrt drži Surnega dnevnega dela, toda dostavlja, da omejitev dela ni upravičena tam, kjer bi primašala fabrikaciji ali delavstvu škodo. Tako se je razširil delavni čas na ladjah, kjer so narekuje tuja konkurenca na mörju italijanski trgovski mornarici. Sestavl se je nato še poseben odsek, ki bo proučaval nadaljnjo ureditev delavnega časa, po ahtevah pridelovalne tehnike. Za poljedelske delavce se določi 12 ur dela na teden več. Zakon stoji v veljavo 6 mesecov po objavi.

NOV PORAZ BONAR LAWU.

Konservativna vlada Bonar Lawa je doživelva danes nov poraz. Liberalec Sir R. J. Thomas je bil namreč izvoljen v poslansko zbornico z 400 glasovi večine.

ZAPLETENA POLITIČNA SITUACIJA NA ŠVEDSKEM.

Nica, 9. aprila. — Švedski kralj Gustav, ki se je mudil tukaj na počitnicah je moral nenadoma odpotovati zastran nevarne politične situacije, ki se je pojavila na Švedskem.

OLIMPIJSKE IGRE V LOS ANGELES.

Rim, Italija, 9. aprila. — Nove olimpijske igre se bodo vrstile v Los Angeles, v Californiji, soglasno s sklepkom mednarodne atletične zveze.

SKRIVNOSTNI UMOR NA STATEN ISLANDU

Nož, s katerim je bil izvršen umor, je bil kupljen v New Yorku. — Policija je preiskala vsa zabavalische, katera obiskujejo Italijani v New Yorku in na Staten Islandu.

New York, 9. aprila. — Sled ljudi, ki so umorili dve mladi ženski na Staten Islandu v četrtek ponoči ter vrgli na cesto poleg Sea View Road, je dovedla detektive v zapadni New York. V zapadnem New Yorku je namreč našla policija trgovino, v kateri je bil kupljen mesarski nož, s katerim sta bili umorjeni Mrs. Irene Blandino ter njena prijateljka, Miss Ethel Phillips. Policija pa ni hotela navesti imen dočasnih prostorov.

Oblasti skušajo najti sedaj nekega Bendetto Delicato, ki je bil baje edini in prvi postavni mož Mrs. Irene Blandino ki se je v treh letih trikrat zvezala z različnimi moškimi, brez vsakih ceremonij, cerkevih ali posvetnih. Policija je pridržala njenega zadnjega "moža", brivega Blandino in njegovega pomočnika Lorenza, ker nista mogla dati oblastim zadovoljivih ugotovil glede njih alibi. Lorenzo je bil baje ljubček sestankovskega Etel Phillips, ki je bila tudi umorjena.

Spošno se domneva, da bo policija dvignila še danes proti govorom osmulinjem osebam obtožbe radi umora po prvem redu.

V teku zadnjih štiri in dvajsetih ur je obiskala policija vse gostilne in vsa zabavalische, v katerih se zbirajo Italijani in sicer v Jersey City, v Bayonne in na Staten Islandu.

Mrs. Bladino in njena prijateljica sta spadali v ono vrstnozrenje, ki se hočejo zabavati preko svojih sredstev in ki so pripravljene plačati ceno za to. Plesanje, vino, smeh in židane nogavice, — to so bili živiljski ideali teh dveh žensk. Seveda sta tudi našli moške, ki so bili za trenutek pripravljeni ugoditi vsaki želi, ki se je pojavila v njih brezmiselnih in lahkovernih srečih.

To pa je dovedlo obe do hudega in nepričakovane konca. Policija je mnenja, da sta bili obzabljeni v neki bugalo na Staten Islandu, kjer sta bili umorjeni. Nikdo še ne ve dosedaj, zakaj sta bili dejanski umorjeni. Mogoče je, da sta obe mladi ženski zasledili skrivnost, ki je bila lastna krogla zločincev, v kojih družbi sta zahajali in da sta moralni raditev umreti. Lahko pa je tudi mogoče, da je blazen ljubomornec umoril Mrs. Bladino ter uničil poleg nje tudi Miss Phillips, da se iznebi na ta način nadležne prise.

Detectivi so včeraj preiskali naštine bugalov pri Midland Beach na Staten Islandu v namenu, da zapazijo sledove krvi. Našli pa niso ničesar.

NEMŠKA "CESARICA" NE PRIJAZNO SPREJETA.

Berlin, Nemčija, 7. aprila. — Princesinja Hermina, žena bivšega nemškega kajzera, ki je pred kratkim odpotovala s svojega doma v Doornu na Holandskem, da obiše svoje sorodnike in prijatelje v Nemčiji, je bila preeč nepriznana sprejeta od oblasti Turingije. Oblasti so namreč odredile, da ne sme v deželo.

V državnem zboru Turingije je 26 socialistov, ki so brez dvoma izvedli pritisk na vlado republike z izjavo, da bi bilo bivanje žene bivškega kajzera nevarno obstoju države.

Denar nam je poslat najbolje po Domestic Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKHER STATE BANK

New York, N. Y.

Glavno nastopajotvo Jadranke Banka.

(Advertisement)

ZNANI POŠTNI BANDIT ZOPET POBEGNIL.

Slika nam kaže znanega poštnega roparja Chapmana, ki je 29. marca pobegnil iz zvezne jetnišnice v Atlanta, Ga. Po hudem boju, v katerem je bil ranjen, so ga pri Colbert vjeli. Par dni pozneje ga je znova zmanjkal iz jetnišnice.

NOV SERUM PROTI SLADKORNI BOLEZNI

Možak, nad katerim so bili že vsi obupali, je po preteku dveh mesecov popolno ma ozdravel. — Od 80 do 140 funтов.

Pred kratkim je iznašel dr. F. G. Banting serum proti sladkorni bolezni. Serum so preiskusili dne 2. februarja na Josephu Corbettu, dijaku Columbia univerze v New Yorku. Bolnik je tedaj tehtal 80 funtov. Do včerajnjega dne se je zvezala njegova teža za 60 funtov.

Včeraj je Corbett pripravoval novyorskim zdravnikom:

— Učinek serum sem takoj občutil. Tedaj sem imel v svoji krvi devet odstotkov sladkorja, sedaj ga imam pa normalno množino, namreč en odstotek. Sedaj po šestih letih lahko zopet jem krompir v kruhu.

Serum bodo uporabljale tri novyorske bolnišnice. Zamore se ga uporabiti le v zadnjem štadiju sladkorne bolezni.

Corbett je bil tako bolan, da se ni mogel sam obrniti v postelji. Njegova žena je že kupila prostor za njegov grob.

NOVA POSLEDICA VERSAILSKIE MIROVNE POGODE.

Helgoland, Nemčija, 9. aprila. — Soglasno z versailsko mirovno pogodbo je moral Nemčija razočati otok Helgoland, katerega je dobila od Anglije tekom neke knjige, katero je sklenil Bismarck s takratnimi angleškimi vladarji.

Nemška vlada je zgradila velikanske naprave, kojih namen je bil obvarovati otok pred uničenjem, a soglasno z versailsko mirovno pogodbo je bilo treba vse utrdbe uničiti. Prebivalstvo otoka je vsled tega v nevarnosti, da ga nenadno prepluje morje. Na celotnem otoku živi približno tri tisoč ljudi.

NAGE PLESALKE.

Iz Hudson okraja poročajo, da sta nastopili tam v neki gostilni dve ženski brez obleke, popolno nagi, ker sta se hoteli predstaviti kot Evi, v uniformi parašutistke.

POSLEDICE LOUCHEURJEVEGA OBISKA

Vršila se bo najbrž konferenca v Parizu, kjer bosta francoski in belgijski ministrski predsednik sestavila predloge glede uravnave Ruhr vprašanja, ki bodo nato predložene ostalim zaveznikom.

Pariz, Francija, 8. aprila. — Sedaj se splošno priznava, da je ministrski predsednik Poincare odobril obisk Louis Loucheurja v Londonu. Vsled tega je postal kritiziranje prejšnjega ministra za oproščene pokrajine manj sovražno, čeprav zro njegov najbolj ostri politični nasproti na njegove napore še vedno s povraštvom.

To velja prav posebno glede Andre Tardieu-ja, katerega se smatra splošno za najbolj uplivnega tekmeča Louis Loucheurja za mesto ministrskega predsednika. Tardieu se zaveda uspeha, katerga je dosegel Loucheur s svojim ponodom v Londonu ter tudi ve, da bo Loucheur bodoči mož v ruhrske zadave, kar hitro bo postal jasno, da so se pri zadavanja Poincareja izjavil.

Ne glede na jezo Tardieu-ja pa je postal sedaj povsem očito in jasno, da je šel Loucheur v London kot nekak izvaren poslanik, s polnim odobrenjem francoske vlade in mogoče tudi s privoljenjem angleške.

En uspeh tega obiska je viden že sedaj. Belgijski ministrski predsednik Theunis ter minister za zunanjost zadeve, Jaspar, bosta prisluščila koncem tega tedna v Pariz, da se posvetujeta s francoskimi oblastmi. Na posvetovanjih se bo razpravljalo o obisku Loucheurja v Londonu. Temu sestanku bodo sledile konference z Italijani v Rimu.

Ti sestanki se bodo tikali izdelanja obsežnega načrta, katerega bodo lahko sprejeli vse zavezniki, vključno Anglijo. Ta načrt bo pripravljen ter predložen Nemčiji, kar hitro bo nemška vlada naprosila za pogajanja. Splošno se domneva, da se bo to zgodilo kaj kmalu.

Precj ržlike v mnjenju je opaziti glede mere uspeha, katerega je dosegel M. Loucheur, ko je skušal pridobiti angleške državne za francosko naziranje glede celega Ruhr vprašanja.

Poloficijelni Temps izjavlja, da ne more opaziti nobene izpremenbe v naziranju in stališču kabine Bonar Law. List trdi še vedno, da ni francoska vlada niti za trenutek opustila svojega doseganja stališča glede obsega vojne odškodnine, katero mora plati Nemčija.

Precj značilnosti pripisuje javnost ugotovil Stressemanna, — predsednika nemškega državnozborskega komiteja za zunanjost, da bi spresjela Nemčija 26 tisoč milijonov zlatih mark kot delež Francije pri vojni odškodnini, a ne morejo drugi zavezniki upati, da bi bili plačani vistem razmerju. To se smatra za napor, da se ustvari nesoglasje med zaveznicami.

Značilen je tudi obisk dr. Dorfena, voditelja porenskega separatističnega gibanja, v Parizu. — Čeprav izjavlja francoski zunanjir, da je zaman skušal razkriti cilj njegove misije, je komaj mogoče ločiti njegovo potovanje od ugotovila Loucheurja, ki se je takrat načrtov za avtonomno Po-rensko.

London, Anglija, 8. aprila. — Ministrski predsednik Poincare je potom tukajnjega francoskega poslanosti informiral angleško vlado, da je bil obisk Loucheurja v Angliji povsem neoficijelen. — Slično obvestilo je bilo poslano tudi belgijski vladi.

To se je zgodilo danes, ko je Poincare obiskal svojega predsjednika ministra ter mu baje povedal, da mu njegova prizadevanja ne ugajajo posebno.

Pariz, Francija, 8. aprila. — Pet ministrov v kabinetu ministrskega predsednika Poincareja je danes obiskalo različne dele Francije, katera je imel na jugu, zopet pri svoji pisalni mizi, pravljiv spomenikov za vojne žrtve in vsi ministri so informirali francoske državljane na slovenskem način, da ne bodo Francanzi izpraznili Ruhr okraja ter francoske politike v splošnem.

NOVO ZASEDENJE ANGLEŠKEGA PARLAMENTA.

London, Anglija, 9. aprila. — Danes se bo sestal angleški parlament in Bonar Law, ministrski predsednik, bo moral odgovarjati na številna, njemu zelo neprjetna vprašanja. Znano je, da številni člani angleškega parlamenta strogo obsojajo sedanjo njegovo brezbrizno politiko v zadavi.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIKT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja tisto za Ameriko	Za New York za celo leja	87.50
In Canada	za pol leta	43.75
Za pol leta	Za inozemstvo	50.00
Za tri leta	Za celo leja	87.50
Za tri leta	za pol leta	50.00

Subscription Yearly 86.00

Advertisement or Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in pragnikov.
Doprin bres podpis in osebnosti se ne prihajajojo. Denar nad so blagovni pošti po Money Order. Pri spremstvu kraja narodnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznani, da bitrej najdemo našovnika."GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2276

DAUGHERTY PROTI DELAVCEM

Generalni pravnik Združenih držav ni zanikal javnega časnikarskega ugotovila, da naj se njegova politična stranka izreče za protionijski shop.

Ta izjava juridičnega svetovalca predsednika je značilna. Osvetjuje namreč okolico generalnega pravnika, njegovo spoznavanje socijalnih gibanj, njegovo učenost in njegovo poštenost.

Obenem meče tudi temno senco na etiko, razumevanje in simpatije juristov po vsej deželi, kajti če ni zadela izjava prvega jurista v deželi na noben odpor, potem posmenja to, da je ves juristovski stan proti umiji zavednih delavev.

V unijskih šopih je kolektivno barantanje priznano in prav tako je priznana pravica delavcev, da si smejo izbrati osebe, ki naj jih zastopajo.

V protionijskem šopu pa je kolektivno barantanje prepovedano, in delodajalec zastopa svoje delavce, ali pa izbere one, ki naj jih zastopajo.

To je glavno bistvo spornega vprašanja kljub zmedenim izjavam protionijskih delodajalcev in njih agentov.

V industrijah, kjer ni kolektivnega barantanja, vladata popolni absolutizem. To velja posebno glede jeklarske industrije, ki je sedaj uveljavila svojo lastno "unijo".

V tej deželi je približno pet milijonov delavev, ki vztrajajo pri svoji zahtevi, da se pogajajo z delodajalcem s posredovanjem svojih lastnih zastopnikov. To pomenja, da se zavzema pet milijonov moških in žensk za prostost industrije.

Ti delavevi zahtevajo svoj glas pri uravnavi mezdnih in delavnih pogojev. Z vso odločnostjo zavračajo sistem, ki ga zagovarja sodnik Gary. Nikakor nočejo delati za delodajalce, ki pravijo: "Plačati vam hočemo toliko. O nobeni stvari, o čemur bi se dalo se ne morete pogajati, in kar pravim jaz, to velja".

Ker noče strokovno unijsko gibanje sprejeti tega susterjnsta, mu nasprotujejo pohlepni delodajaleci in njih politični agenti, ki zahtevajo, naj se postavno uveljaviti individualno barantanje.

Strokovno unijsko gibanje si je priborilo svojo pot do sedanje pozicije inč za incem.

Leta in leta se je strokovno unijsko gibanje osamljeno in brez pomoči borilo proti zlu otroškemu dela; borilo se je osamljeno za sedanji sistem tajnega glasovanja; za direktno zakonodajo, za javne šole, za proste šolske knjige in za nadaljnjo socijalno zakonodajo.

Plače in delavnih pogojev so skrajne važnosti za delavce, a živiljenjski standardi, niso edine vrednosti, ki pridejo v poštev.

Duh in čut neodvisnosti med delavevi spadata med dvanajstevja kapitala naroda. Bojazljivost ni nobena značilna na tezta strokovno unijskega gibanja.

Strokovni unionisti ne stoje kot ponizni sužnji pred avtokratičnim delodajalcem in njegovimi jezumini pogledi, kadar zapazi slednji, da je njegova sila nad njimi zavedno izginila.

Strokovni unionisti so sprednja straža v veliki bitki za pravico in človečanstvo. Na fronti so. Bore se proti opoziciji, da bo lahko velika armada državljanov zasedla naprej potisnjene postojanke.

K strokovnim unijam prihajajo ljudje najprej s svojimi povestmi o tiranstu in krivici.

Mogočno gibanje, ki opravlja te krivice, pa hoče umeti generalni pravnik.

Ta javni uradnik je proti kolektivnemu barantanju, vogelnemu kamenu strokovno unijskega slavoloka.

Potom postave hoče uveljaviti, da se ne smejo delavci pogajati drugače kot posamič.

Iz Jugoslavije.

Imenovanje v diplomatični službi.

Dosedanji tajnik pri jugoslovanskem poslanstvu v Berlinu dr. Vladimír Rybář je imenovan za podkonzula pri jugoslovanskem konzulatu v Celovecu.

Velika sleparija v Sarajevu.

Podružnica beograjske Zemljadužne banke v Sarajevu je postala žrtev velike goljufije. Banka je bila oščodovana za 300.000 dinarjev. Pred nekaj meseci je na-

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

Velika tatvina v Zagrebu.

V zadnjem času je iz delavnice državnih železnic v Zagrebu začelo zmanjkovati raznini kovin, ki pa se moglo priti na sled tato. V zadnjih dneh pa je policija polovila tltov tatov ter jih spravila v zapor. Škoda znaša 2 milijona K.

Madžari proti jugoslovanskim državljanom.

Iz madžarskih obmejnih krajev prihajajo vedno nova poročila o perzekucijah, ki so jim izpostavljeni oni prebivalci, ki so optirali za Jugoslavijo. Posebno besne Madžari v svojem delu Baranje,

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgovce Sreten Krstić predložil banki garantno pismo na 150.000 Din s podpisom sarajevega miljonarja Mlinarevića. S pismom naj bi se pokril Krstićev tekoči dolg. Ko je Krstić že popolnoma izčrpal to pokritje, je banka zahtevala menico za to sesto. Ta je tudi takoj predložil menico za 150.000 Din, katero pa je banka odklonila, ker so bili na njej sledovi brisanja. Tudi drugo menico z Mlinarevićem podpisom

rajevski trgov

Nobenega stika ni med alkoholom in zločinom.

Član londonskega detektivskega urada pravi, da prohibicija ne zmajša števila zločinov. — Primere med Anglijo in Ameriko. Zlupa se da marsikaj doseči, s silo pa le malo. — Tudi v Angliji bi se prohibicija izjavljala, če bi bila uveljavljena, toda Angleži so v tem oziru veliko bolj previdni. — Agitacija za zmernost je značilna za dvajseto stoletje.

Ko sem prosil Sir Basil Thomsona, naj govoriti o odnosih med alkoholom in zločinom, je izprva skupnega imajo sedaj kriminalni val. To pa radi tega, ker je tako preživljati se in ker je vlada slabila.

— Ne, — je rekel, — ne bilo bi lepo, če bi storil kaj takega. Vi Amerikanec ste zelo gostoljubni narod. Sprejeli ste me na prisrčen način. Nočem igrali uloge obiskovalca, ki se naenkrat izpremeni v kritika.

Ko pa so ga pozvali, naj govoriti o pijači in nepostavnosti in da naj omeji svoja opozavanja na izkušnje v Angliji, je konečno privoli.

Nobenega stika ni med alkoholom in zločinom — v Angliji. Ko pravim to, imam v mislih resne zločine, — zločine, ne kršenja; zločine, ki ne predstavljajo resno nevarnost za družbo.

— Vejno proti družbi vojuje zločine iz navade, po poklicu. Vi sami ste se prepričali, da zločine iz navade ali po poklicu ne pije. Kakor hitro prične pititi, preneha biti zločine iz navade in sicer v Angliji je tudi danes ni mogoče. Poskusili smo primerno omejitev zavživanja oponih pijač in ta je bila uspešna ne le tekmo vojne, ker je zmanjšala nezmernost ter povečala industrijski proizvod, pač pa se je tudi izkazalo, da je to konstruktivna zakonodaja. Imela je za posledico bolj nezmernostne običaje. Tekom vojne je bilo naprimer "tritanje" strogo prepovedano. Ta prepoved je bila poznej razveljavljena, a "tritanje" je prišlo iz navade. Ljudje so spoznali, da je medsebojna obveznost, da se kupi rundo pijač, zlo ter opustiti to grdo navado. Vojnočasne omejitve glede ur prodaje ter moči pijač so bile ublažene. Kljub temu pa ni trgovina z oponimi pijačami več tako kot je bila v starri Angliji in isto velja glede pivskih običajev.

Naslednja stvar bo mogoče zanimala Ameriko: — Vedno smo našli, da je nemir med delavstvom ponchala, kakor hitro so bile odpravljene vojnočasne omejitve glede piva. Dvajseto stoletje je videlo gibanje v smerni proti zmernosti, ki je obsegalo celi svet. Tudi Anglia ga je čutila. Mislim, da je bilo zelo močno tukaj v Združenih državah. Gibanje postaja močnejše tudi v Angliji. Po mojem mnenju pa ne bomo imeli v Angliji nikdar prohibicije. Kako morete si sile izvesti prohibicijo, če nečo sadni soki prenehate s fermentiranjem ali vretjem? Cela armada policistov, armada špijonov ter špijonača od hiše do hiše ter kleti do kleti bi mogoče s silo izvedla prohibicijo za nekaj časa. Kaj takega pa ne bomo imeli nikdar v Angliji, razven če bomo izpremenili svoj narodni značaj.

— Hočem reči le eno stvar glede prohibicije v Ameriki. Če je resnica, da je prohibicija odpravila salon in da ni prinesla mestu njega nobenega večjega zla, potem je izvršna stvar. Leta 1882 sem imel farmo v Iowi. To je bila prohibicijska država in viden sem salon v njegovi najgraj oblikui. Ameriki je treba čestitati, da se je iznenadila takih prostorov. Ona postava v Iowi pa je bila mrtva točka. Krili so jo vprek vsi, javno in nesramno.

— Narod, razven oni, ki živijo pod avtokracijo, se more zavarovati pred nepostavnostjo edinoma en način: ohraniti mora respekt do postav. Če ni nobenega respekta do postav, je treba cele armade policistov in narod je na poti proti avtokraciji.

— Stari stvari se bistveme, če hočemo, da bo narod ohranil respekt do postav. Prvič smo spregledali le take postave, ki so izvedljive in katere nameravamo izvesti. Drugi mora biti pravosodje v vsakem dvomu političnega ali kakega drugega upravlja. Ne morete pričakovati, da

bi imeli uspešno policijo, če niso njeni načelniki stalni.

— Rekel sem, da mora biti kazen hitra, gotova in določena. Po mojem mnenju je ravno radi tega število umorov v Angliji sorazmerno tako nizko. Policia je aretirala v preteklem letu ter spravila pred sodišče 56 morilcev iz skupnega števila 63 umorov, ki so bili izvršeni. Med aretacijo in obravnavo sme poteći le najkrajši mogoti čas in isto velja glede časa med odsodbo in izvršenjem odsode. Nagla kazen za krivce upliva na druge veliko bolj kot pa stroga kazen.

— Zelo važno je tudi, da ve kriminalni razred, da ne bo kazni kliveev znižal ali celo razveljavil kak svet lajikov ali pomlostilni svet.

Kako si slajsash življenje.

Član pariške medicinske akademije dr. Armanngaud je predstavil javnosti z vestjo, da je našel tajnost dolgega življenja v esejih Montaigneja. Ko ga je šel neki novinar vprašal, kakšna je ta tajnost, ga je prekinil učenjak z vprašanjem:

— Povejte mi odkrito, brez laskanja, koliko menite, da sem star?

— Petinšestdeset.

— Vidite, mladi mož, kako si jasno se je obneslo moje sredstvo: star sem resnično že eno in sedan let.

— Kako je to mogoče?

— Čtajte Montaigneja, ako hočete dolgo živeti!

Novinar je odgovoril, da je to večkrat storil, a da prsi vendar podrobnejših navodil.

In učenjak je dejal: Montaignejevo načelo je sledenje: Mi uživamo sedanje in preteke radostni premalo, ker se bavimo preveč z bodočnostjo. Načelo nam mora biti: misli na preteke užitke, na doživljene vesele čase in na srečo, ki nas obdaja. Jaz se bavim sistematično vsak dan s svojimi srečnimi sponzori. Avtomatično se spravljam s tem v dobro voljo, ki vpliva zelo ugodno tudi na moje misli glede bodočnosti.

Tajnostni recept francoskega akademika se torej glasi: Vračaj se in utapljam se v vesle spomine, v radoš, smeh, dočrt in srečo ter bež pred žalostjo, čemerostjo in duhomornimi skrbmi! Veseli se tega, kar imaš, in ne javkaj po tem, česar nimaš! Bodti optimist! Zaupaj vase in v dobro zvezdo! Življenje je umetnost zase; težkovrtni ljudje pa niso učniki. Vsaj užitni ne. Kdor govorite o boleznih, dolgovih in želodničnih skrbih, je neznen. Jemlji življenje kolikor možno lahko in veselo, pa bož živel srečno in dolgo! — Dobr recept, samo žalibog, da ni vsakomur užiten. Ako bi bil, bi bilo človeštvo brez dvojne zadovoljivosti.

Skrivnostno brodovje ali — fata Morgana.

Posadka parnika "Trevithick" ki je nedavno bil v južnih vodah avstralskega področja, je bila privačna navadna pojava. Na ravni morski gladini je najprej ugledala ogromno ladjo s štirimi visokimi dimniki, iz katerih se je vabil črn gost dim. Prikazen se je kmalu izgubila. Čez nekaj časa pa se je skrivnostni brod zoperjavil, in sicer s krmilom v zraku, docim se se turbine vrtele z nenavaden brzino. Eno uro pozneje se je v daljavi pokazalo 12 ladij, ki pa so tudi kmalu izginile. Častniki in močvo "Trevithicka" pripovedujejo, da je nikoli v svojem življenju niso doživeli še tako kuriozne prikazni.

Dvoboje na sablje v Budimpešti.

V zadnjem času narašča v Evropi, posebno v Italiji in Madžarski zopet število dvobojev. Ravno te dni poročajo iz Budimpešte da je nedavno prišlo do dvoboja na sablje med bivšim predsednikom narodne skupščine Gášom in poslancem dr. Denesom. Dvoboj je končal s tem, da je bil Gaál težko ranjen. Protivnika se kljub pasjim bičem. Ko je zadnjie v temu nista poravnala,

Odporni fašisti v Italiji.

Ves narod ne more biti pod enim samim političnim klobukom. — Mussolini se je posrečilo razbiti komuniste in socijaliste, dobiti več opravka bo pa imel z drugimi strankami. — Njegovo geslo je: Vsak se mi mora pokoriti — bodisi prostovoljno, bodisi posli!

— Nameni vlade glede verskega vprašanja.

Vsakomur, ki količaj pozna politično zgodovino in politično življenje narodov, se mora zdeti na prvi mah nemogoče, da bi kdovod včetve ali manj normalnih razmerah mogel spraviti kak narod kot celoto pod en sam politični klobuk. To pa hoče sedanji italijanski ministrski predsednik Mussolini. On hoče celemu italijanskemu narodu vsiliti fašistovski program in fašistovska voljo in prav nič ne skriva, da noče trpeti v političnem življenju nobene druge stranke. Komuniste in socialisti je zaenkrat razobil, s popolari se je na zunaj nekako pogodil, a na tistem jih skuša istako razklati in razbiti, nacionalisti so se izognili nevarnemu nadaljnemu boju s fašizmom s tem, da so se uklonili njegovemu jarmu in pomozili njegove vrste, razne demokratske skupine in sicer včetve, ki se upirajo fašizmu, proglaša Mussolini enostavno za državi nevarne in škodljive. On hoče brez pogojno fašistovske Italije in življa tako na demokratizem kakor na socializem. Om izdaja odredbe in odloke popolnoma samolastno brez ozira na ustavljega vladjanja. Z vero ne smi nihče špekulariti! — V nadaljnem govoru je Crispolti priznal, da je bila energična operacija, ki jo je ministrskem svetu predložil pro-

Novinarji med seboj.

Clemenceau se je sprijed novinarjem Cruyjem. — Bivši ministrski predsednik je utajil svoj intervju. — Odlok sindikata.

Neki pariški poročevalci piše: Pariska politična javnost se te dni razburja nad sporom, ki je nastal med bivšim ministrom predsednikom Clemenceauom in znanim pariškim novinarjem Cruyjem.

Cruey je Clemenceau intervjuval v ameriškem vlaku, preden se je Clemenceau povrnih v Francijo, ter je njegovo odgovore po kablu brzojavil svojemu listu v Pariz. Njihova publikacija je povzročila preecej senzacije. Ko se je pa "Tiger" v Havru izkral, je očvidno v stvari razgovora postal drugačna mnenja ter je tajil, da bi se bil intervju s Cruyjem sploh vršil. Take stvari se večkrat dogodev v navadno novinar molči, ker ve, da politik postavlja interes svoje stranke nad vse, tudi nad svoje lastne interese.

Ali Cruy ni hotel igrat tako semešne uloge ter je bil mnenja, da novinar haš toliko velja kakor politik. Clemenceau je politik in žurnalist obenem. Zato je Cruy stvar predložil sindikatu novinarjev, naj o njej razsodi. Podal je vse dokaze, ki so pričali za njegovo dobro vero in za resničnost njegovih trditv. Sindikat je odločil v njegov prid in zoper "Očetom" na zmag.

Jaz mislim, da sta imela prav Cruy in Udrženje novinarjev. Clemenceau je velik mož, ki smo mu mi dolžni veliko zahvale. Ali zaradi tega se pa on tudi ne smiigrati s stanovske četrtjo novinarjevo. Zakaj ni izjavil, da so ga dogodki izza intervju prisili, da je izpremenil svoje mišljenje? Ta bo bila gola in čista resnica in tako priznanje bi ga kar nič ne bolelo. Vsebi bilo v redu in novinarskemu udruženju bi ne bilo treba izreči odsode zoper Clemenceaua.

Ludendorffov emisar.

"Apend" poroča, da se mudri znani vodja v času Kappovega puča in emisar generala Ludendorffa že dlje časa na Dunaju, — kjer se bo pogajal z dunajskimi "Hackenkreuzlereci" o reorganizaciji nemško - nacionalnih visokošolev v vojaško formacijo. — Na povelje Ludendorffa je Bauer pozval vse reakecionarne organizacije, v prvi vrsti italijanske fašiste, madžarske "probujajoče se" ter ukrajinske in poljske revolucionarje na konferenco, ki se bo vršila v Ludwigshohe.

Z ob priliki navzočnosti generala Ludendorffa na Dunaju je bilo sklenjeno, da bo sredisce teh organizacij Dunaj.

Lok šepeče puščici, predno jo izproži: — Tvoja svoboda je moja.

vendar smejo biti take metode le prehodna izjema, nikakor pa ne smemo postati pravilo. Prešedščina 75-letno italijansko ustavo je Crispolti reklo: "Zahtevati moramo, da se svobodimo, ki smo jih prejeli od prednikov, spodbujajo in izpolnjuje! Ohraniti se mora svoboda izražanja svojega mnenja in možnosti za uveljavljanje tega mnenja z zakonimi sredstvi. Kot en mož moramo stati na straži in v boju za oba večna ideala: Kriz in svoboda!" — Tudi milanski "Corriere della Sera" omenja Mussolinija, naj svojo oblast omeji in opre na ustavo. Nemogoče je, pravi list, da bi italijansko ljudstvo svojo bodočnost ne bo vladilo v Ludwigshohe.

Denar je zapravljaj po celju in Mariboru. Imel je mesečne plače lepo sveto 5500 K. znatne doklade in celo trijnadstev.

Pri poroti je oboljenec dejana priznal, samo trdil je, da je znesek 90.000 K. nekoliko prevelik.

Želja po bogastvu.

V Evropi jim ni veliko za delo, ampak poskušajo na vse mogoče načine, kako bi z lahkoto prisli do velikega bogastva.

Delomržni ljudje imajo danes samo eno delo: belijo si noč in dan glavo, kako bi na čimbolj orginalen način prišli na škodo drugih do premoženja. Šele pred kratkim je vzbudilo v Berlinu veliko občudovanje razkritje, da sta dva sleparja prodala v Berlinu neko krasno vilo, ki ni bila njihova last in tudi nista pozna la lastnika.

Oba ta dva sleparja pa je z originalnostjo posekal sedaj neki pustolovec, ki se je izdal za kneza Sapieha iz znane starodavne poljske knežje rodbine. Njemu se je namreč posrečilo, da je v nekaj dneh neko hišo v Berlinu, na kateri ni bila miti ena opera na njegovih privilijih. Knez Sapieha se je namreč izdal, da počlabenec lastnika poslojava in so mu kupe ponujali kar na debelo. V vsakem primeru je še vedno življenje v zmesu enega milijona.

Vse je bilo v najlepšem redu. Ko pa je bilo treba napraviti vpis novega lastnika v zemljiški knjigi, je prišlo izmed treh kupec kupnje zase in da so vsi trije nasledili izredno rafinirani sleparji. Lopov je izvršil v Berlinu in po drugih krajih še razne drugačne goljufije. V nekem penzionatu je neki 18-letni dekle, kateri se je predstavil za graščaka, zmesal tako glavo, da je zbežala skrivoma žnjim od staršev. V vsakem primeru, ki so zahtevali od njega razmerje, je zabeležil, da je vse dobro vredno.

Jaz mislim, da sta imela prav Cruy in Udrženje novinarjev. Clemenceau je politik in žurnalist obenem. Zato je Cruy stvar predložil sindikatu novinarjev, naj o njej razsodi. Podal je vse dokaze, ki so pričali za njegovo dobro vero in za resničnost njegovih trditv. Sindikat je odločil v njegov prid in zoper "Očetom" na zmag.

Izpred celjske porote.

Uradna poneverba.

Dne 12. marca je stal pred potro Marko Leskovar, 28letni uradnik bolniške blagajne v Slovenjgradcu, zaradi hudoletstva uradne poneverbe. Oboljenec je absolviral dva gimnazialna razreda, trgovsko nadaljevalno šolo in postal trgovski pomočnik. Pri vojni je bil podnarednik. Leta 1920. je bil sprejet v službo okrajnega urada za zavarovanje delavcev v Mariboru in bil imenovan I. 1922. stalnemu uradnikom. Dne 10. julija 1922 je prevzel vsled bolezni upravitelja vodstvo slovenjgrške poslovanice. Ker je njegovo poslovovanje preveč zaostajalo in centralna uprava ni dobila odgovora na urgence, se je uvedlo nenapovedano pregledovanje blagajne in knjig. Že ta površen pregled je izkazal okrog 20.000 K. ki jih oboljenec ni mogel upraviti. Odveli so mu ključ blagajne in pisarne. Ker ključ dani besedi ni poravnal škode, je bil aretiran. Pri novem pregledovanju se je ugotovil deficit okoli 90.000 K.

Denar je zapravljaj po celju in Mariboru. Imel je mesečne plače lepo sveto 5500 K. znatne doklade in celo trijnadstev.

Pri poroti je oboljenec dejana priznal, samo trdil je, da je znesek 90.000 K. nekoliko prevelik.

Še nekaj o lepoti žensk.

Pred več tisoč leti so moški cenili le debele ženske. — Učenjaki so izkopali žensko sohico, ki je stara najmanj šestdesetino let. Pitje mleka pospešuje lepoto.

Na Južnem Francoskem, kjer nahajajo največ izkopnin iz starejše dobe, ki je bila baje nekako pred 60 do 80 tisoč leti na naši zemljì, v departmaju Haute-Garonne, so našli nedavno ženski kipe. Lase so skrbno izvedeni, obraz je komaj označen, zato so pa prsi in telo izdelani v najboljši plastiki. Vse take figure so pravilno dobri so si enake v tem, da predstavljajo ženske nekako take, kakršne so še dandanašnje krasotice Bušmaneev in Hotentotov; strahovito debelušaste. Doprni kipe iz Mars d' Azila je izrezljan iz konjskega zoba; predstavlja žensko orjaški prsi. V Brassenponju so našli spodnji del kipev iz slonovine in predstavlja žensko monstroznega trebuha širokih bokov in debelih stegen. Zadnja plat je hotentotsko krasna, to je ogromno okrogla. Čim debelejša je bila ženska, tem lepša se je zdela možem pred tisoč in tisočletji. V Afriki velja to pravilo, še danes. V 17. veku pred Kristom je bila kraljica Ati puntska (damašna Arabska na obrežju dežele Somalij) krasna, ker je bila orjaško zavaljena. Ekipirajo so se ji čudili. A še danes so arabske ženske lepe za svoje može le, če so debele.

Pri Willendorfu so našli kamnitno orodje pod devetimi plastmi zemeljske skorje. Dospeli so do tal, na katerih so bili ljudje lovci, ki so uporabljali le majhne kamnite posode in so se preživiljali z mesom mamuta in severnegra jelena. Oblečeni so bili v kože in kožuhu živali. Tam so našli žensko figurico z velikim oprsjem, močnim trebuhom in s kolki in zadkom a la Hotentotka. Učenjaki trdijo, da je figurica stara 60 tisoč let. Trdijo tudi, da se je neka zamorska rasa polagoma iz Evrope umikala proti jugu in končno običala na jugu Afrike. Temu rodu so bile ženske najlepše, kar so še dandanaš v Orientu, v Perziji in Afriki, namreč polne. Tam dajejo matere še danes svojim hčeram mnogo mleka. V Čedi ob Rdečem morju popijejo dekleta po šest do osem litrov mleka na dan, samo da postanejo debele, torej po ondotrem okusu tudi lepe. Med izkopinami so našli tudi figurice vitičnih oblik. A vse te so predstavljale moške. Iz tega sklepajo, da so bili moški normalno razviti in da so le ženske morale biti rejene. Najstarejša umetnost kaže, da je bil prvotni moški okus vnet za debele, okrogle, bujne oblike, ženski okus pa nasproten.

Mlad atentator.

Mladina se je že odnekaj rada udajala utopističnim idejam in fantastičnim načrtom, ki jih je skušala udejstvovati, če ni šlo drugače tudi s silo. Po večini so bili zasnovatelji in voditelji vseh večjih in pomembnejših pokretov zlasti v politiki, ljudje mladostnih nazorov, s čemer si je mladina zaslužila častno ime "avantgarda" vsakega revolucionarnega gibanja. Vsaka stvar pa ima svojo senčno stran. Tako je povojni čas posebno razvil manjši atentatorstvo. Baš ko so pokopavali na Českem pokojnega finančnega ministra dr. Rašina, je monakovska policija prijela sedemnajstletnega dijaka, ki je hotel ustreliti nemškega socialno-demokratskega poslanca Auerja. — Mladenci, ki se mu je posrečilo pobegniti, so arretirali v Kempenu, kjer je pred preiskovalnim sodnikom izpovedal, da pripada pravcati organizaciji, da pa je svoj načrt zasnoval sam brez vednosti drugih oseb.

Raziskovanje stare rimske kurije.
Iz Rima poročajo, da je italijanska vlada kupila cerkev sv. Hadrijana, ki se nahaja na onem mestu, kjer se je nahajala v rimski dobi palača senata takozvana curia Romana. Ta palača je zgorela leta 53, pred Kristusom, nato pa jo je obnovil Cezar, za njim še Avgust, Domitijan in Dioklejan. Papež Honorij I. jo je naposlед pretvoril v cerkev. Sedaj namerava italijanska vlada na tem mestu pričeti z raziskovanjem in v slučaju potrebe tudi podreti cerkev, ker se smatra, da se bo na tem mestu našlo mnogo dragocenosti za razjašnjenje zgodovinskega rimskega naroda.

Zahteve družinskih upnikov v Avstriji.

Vsled velikih izprememb v vrednosti avstrijske denarja so med drugimi posebno prizadete osebe, ki so odvisne od projekmov po dednem in družinskem pravu (započetni itd.) Ti krogi so začeli veliko gibanje, da se skleni poseben zakon, ki naj pravilno uredi njihove terjatve. Vsečilški profesor dr. Ehrenweig je že stavljal tak zakonski načrt, o katerem bo sklepala avstrijska narodna skupščina. Ustanovila se je tudi avska družinska upnikova, ki šteje 8000 članov.

Lloyd George in študenti.

Neumno obnašanje angleških dijakov. — Predavanje bivšega ministra predsednika so večkrat prekinili. — Lloyd George se je končno naveličal in odsel.

Dne 1. marca je šel Lloyd George na vsečilišče v Edinburgu, kjer mu je bil podeljen pred kraljim naslov lorda-rektora ad honorem. Napovedal je dijaštvu konferenco o težavah državnikov. Dijaki so se pripravili z velikim hrupom in dirindajem na sprejem Lloydja Georgea. Ko je prispol na postajo, so ga dijaki pozdravili z burnim smehom. Prebolečeni so bili kot staré žene. Na to so napravili povorko z Lloyd Georgejem na čelu, v kateri so nosili razne napisne, kakor: — David med Filisteji, — in dalje — David malo velikan. — V dvorano, kjer je imel Lloyd George konferenco, je slo 2000 dijakov, drugi so ostali zunanj. Ves čas predavanja je vladalo veliko vptje in poredni zunaj stojeci dijaki so bombardirali poslušalec v dvorni z jajci, slaniki, raznovrstnim sadjem in moko. To je trajalo več časa. Priletna je nad poslušalec tudi slika nemškega cesarja, ki je obvisela na neki zici. Velikški krik je nastal, ko je padla na glave poslušalev živa kokoš, ki je kokotala na vse grlo in praskala dijake po glavah. Vmes je padala moka takô, da so bile posamezne skupine trenutno kar v megli. Lloyd George je govoril dalje. Dijaki so ga čestokrat prekinili in naprimer vprašali: — Kaj je potreba človeku, da postane zdravnik? — Ogonem — krik: — Da piye whisky. — Burke take in druge so uganjali dijaki tako dolgo, da se je Lloyd George, ki je bil tudi že ves bel od oblavok moke, naveličal in kar prekinil predavanje. Dijaki so ga vzel na svojo sredo in odšli z njim v povorki, prepevajoč in kričeč v neki hotel na banket, — kjer je trajalo razsajanje in razbijanje dalje. Pravijo, da ni bil Lloyd George tega počaščenja niti posebno vesel.

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev

1. zvezek 65
2. zvezek 65

Molitveniki:

Koz med nami, v platno vezano 90
Družna pača, v platno vezano 125
Družna popolna, v platno vezano 1—

Marija Varhinja:

v platno vezano 90

v usnje vezano 130

Rajski glasovi:

v platno vezano 90

v usnje vezano 130

Poučne knjige:

Anglicko-slovenski slovar (Dr. Kern) 3.00

Angleške službe ali nauk kako naj se k sv. naši streže 10

Domači zdravnik po Knajpu 125

Domači živinodravnik 125

Dva sestavljena plesa: Četverka in beseda spisano in narisan 35

Jazodinstvo: Praktična knjiga za naše gospodinjstvo.

Trdo vezano 1.50

Slovenečka računarska knjiga 75

Jugoslavija. Zemljepisni pregled 1.25

Knjiga o lepem vedenju.

Trdo vezano 1.00

Katekizem, veliki "Zabrt" 40

Knjiga o dostojanstvu vedenju 50

Sladkemčen. Spisal, A. B. Jeglič, 2. zvezek 60

Milekarstvo v criticami za živorejno 75

Nemški angleški tolmač 60

Nemško-slovenski slovar (Bartol Jancič) 4.00

Največji spisovnik ljubljavnikov pisan 50

Nemški brez učitelja

1. del 50

2. del 50

Ravila na eliko

Paratinar.

1. letnik 50

2. letnik 50

3. letnik 50

Rakitični računar 75

Roki slovensko in slovenko angleški slovar 60

Slovensko-angloški slovnica, s slovarjem, trdo vezano 1.50

Svetlo pismo stare in nove zavezne, vsebuje 104 strani 3.00

Splošno knjigovodstvo. 1. in 2. del \$2.50

Slovensko-italijanski in Ital.-slovenski slovar 1.00

Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar 50

Slovenska Narodna mladina 1—

Spolna nevarnost 15

Umrni čebelar 1.50

Umrna knjiga za babice 2.50

Umrna knjizica 50

Veliki slovenski spisovnik raznih raznih pism, trdo vezano 1.50

Zgodbe sv. pisma 30

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev

1. zvezek 65

2. zvezek 65

Zaravne povesti in razpazi:

Amerika in Amerikanci, trd. vez. 4.00

Andrej Hofer 50

Beneševa deževalka 35

Belgrajski Biser 40

Erike in porednosti 40

Ellie rojaki, trdo vezano 1.00

Ioy, roman, trdo vezano 75

Božja pot na Bledu 26

Božja pot na Šmarje Goro

Balkanska Turška vojska 50

Carovnica starega grada 25

Cvetke 35

Ciganova osveta 50

Cao je zlato 30

Vetinja Boograjska 50

Doli z orojjem 50

Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)

Dolga roka 50

Devica Orlańska 50

Deteljica 50

Dom v svet. Letnik 1908 2.00

Duhovni Boj 50

Filizbeta 25

Fran Baron Trenk 50

Fra Diavolo 50

Gospodov (2 zvezka) 1.00

Gočevna roman 50

Grešen Lešnik. (Ivan Cankar) 25

Greški katekizem 50

Gruda umira 50

Hedvika 50

Humoreske, Groteske in Satire 50

z dobre pante in bojev 50

gralec 1.00

Jos. Jurčič spisi:

4. zvez. Čev in nad. Hči mestnega sodnika. Broširano 50

5. zvez. Sosedov sin. Sla. knežega terzirašča. Broširano 75

6. zvez. Dr. Žeber, roman. Tugomr. terzirašča. Broširano 1.00

7. zvez. Kraljevič in herc. Broširano 50

8. zvez. Kraljevič in herc. Broširano 50

9. zvez. Kraljevič in herc. Broširano 50

10. zvez. Kraljevič in herc. Broširano 50

11. zvez. Kraljevič in herc. Broširano 50

12. zvez. Kraljevič in herc. Broširano 50

13. zvez. Kraljevič in herc. Broširano 5

Ljubice Habsburžanov.

(Nadaljevanje.)

Zvečer pred to spravo na dvornem gradu se je mudila Marija Večerova pri svoji prijateljici grofici Lariševi. Mlado dekle je bilo potro, že daje časa je videlo, da je prince ves iz sebe, in slutilo je, da se ne bo mogel dolgo upirati očetu in celi rodbini. Tudi se ji je zdel manj vnet ranjo, dasi je bila vzrok temu njegova telesna slabost, ki se je urno polaščala prinevega organizma. Toda Maria je mislila, da je bila le igrača vihrave prineve naklonjenosti, kakor mnogo drugih krasnih žensk, in je svoje mnenje razodela prijateljici. Ta jo je izkušala pomiriti, češ da njen ljubimec ni navaden človek, temveč da ima pravico do njega tudi njegove države in da zato ona ne sme zahtevati nemogočih stvari. Da bo gotovo našla češ nekaj časa trajnejo srečo v naročju drugega zakonitega moža. A to pomirjevanje je še bolj razdražilo strastno naturo Večerove, ki je v jezi zagrozila, da se bo grozno maščevala in dà prime ne bo nobeni ženski več pripadal.

Grofica Lariševa je prestrašena pisala še tisto noč po odhodu svoje nevarne prijateljice prestolonasledniku, svarila ga je in opominjala, naj se Večerove v naprej popolnoma izogiblje, ker je v svoji maščevalnosti vsega zmožna. —

Druji dan zjutraj je izvedela Večerova od svojih poizvedovalcev na dvoru o papeževem odgovoru in o spravi cesarja s sinom. V napetem pričakovanju izida se je napotila popoldne na dvor, prisilila je komornika, da jo je javil prestolonasledniku, Šla je za slugo in se je vrgla Rudolfu k nogam. V potokih solza in v poljuh bih je izvedela, da se je treba za zmerom ločiti. . . Ko se je pomirila od prvega napada bolesti, si je želela preživeti še par uric sladke sreče v naročju ljubljence tam zunaj v Mayerling, kjer sta preživel skupaj krasno bajko. — Prince ni mogel odreči te poslednje želite in je, pozabivši na obljubo, očet ter na svarilo Lariševe, določil načrt: Marija naj se takoj odpelje v Mayerling, sam pa se bo kmalu pripeljal za njo, ker mora biti na večerji spet v dvornem gradu, da se vdeleži rodbinske gostije.

Tukaj popisani prizor se je vrnil dne 28. prosinca leta 1889., o-koli druge ure popoldne. Zmrzlovalo je in mnogo snega je ležalo na zemlji in prime je mislil, da bo z luhkimi sanmi kmalu v Mayerlingu in da se bo po ločitvi z ljubljeno ženo vrnil na grad še o pravem času.

Ali pojavit so se zapreke, ki jih ni bilo mogoče odstraniti. — Predvsem je moral čakati na svojega kočijaža inkognito, nesrečnega Bratfischa, potem pa je led branič hitri vožnji. In tako je solne že skoraj zahajalo, cilj pa je bili že zelo oddaljen: tu so se srečale Rudolfove sani s sanmi princa Filipa Koburskega, prestolonaslednikovega svaka, ki se je vratil z Mayerlinga. Prideli je bil z nekaterimi kavalirji lov in sedaj je hotel, da ne zamudi na građu pripravljene rodbinske večerje. —

Začuden je pozdravil prestolonaslednika, katerega je tako neprikakovano srečal, in takoj je pravilno zaslužil vzrok njegovovo vožnje. Z najresnejšimi besedami ga je pozval, naj se vrne, da je že pozno, da ne more, ne sme v Mayerling. Toda zmanj. Rudolf se je peljal dalje proti samotnemu građu. A vendar je vplivala očetu dana obljuba in kmalu je naročil kočijažu sani obrniti.

V tem kritičnem trenutku, ki je odločil usodo prestolonaslednikovo, so drčale v smeri od Meyerlinga po snežni planjavi sani in v njih je sedela Marija Večerova, ki je na prince čakala že celo uro. Komaj je spoznala dobro znanec Bratfischa sani, je v higu sku-

čila vanje in peljali so se na Meyerling.

Bila je že tema, ko so prispele tja. Večerova je odšla takoj v svojo navadno sobo, medtem pa je prestolonaslednik poiskal obrednico. Tukaj so se gostili kavalirji, ki so se vdeležili lova in so ostali na gradu, da bi drugi dan nadaljevali. Začuden so ga pozdravljali, zakaj vsem so bili znani dogodki zadnjih dni.

Izgovarjajoč se na glavobol, se je podal prime kmalu v svoje sobe. Nihče navzočil ni slutil, da se je obenem pripeljala tudi Večerova in da je tudi v hiši. Pri večerji v Večerini sobi je gledala balconesa na to, da je prince pil šampanje več nego po navadi. Nato pa je nastala tišina na samotnem gradiču, tišina, napačila je noč. . .

Naenkrat skoči Rudolf z groznim krikom s postelje. Neizmerna bolezina ga je pretresla, strašen zločin se je izvršil nad njim: Marija Večerova je izvršila grožnjo, ki jo je bila izrekla grofici Lariševi. In na kakšen grozen, peklenki način! Okrnila ga je ženska v nizki maščevalnosti, njegovo življenje je bilo uničeno za zmemrom. Kdo bi mogel povedati, kakšno morje misli je divjalo v principi glavi v tistem trenutku! On prestolonaslednik, ki bo nekoč zasedel tron in ki narodi gledajanje s hrepenečim pričakovanjem se mora skrivati, on, soprog, se mora izogibati svoji ženi in vsemu ženskemu spolu! Pekel se je odpril pred njim, kamorkoli je pogledal, povsod sama slabost, sramota. In poleg njega ženska, ki se je čutila prevarano, ki je hotela postati več nego njegova ljubica, dasi ni imela pravice do te-

ga. In vendar jo je ljubil z vso strastjo — kakšna nasprotja čustev! Vsak živec je trepetal in on je, divji od jeze, srdci in bolesti, segel po revolverju ter ustrelil žensko, ki mu je dala spoznati nebo in pekel.

Nato se je prince sesedel, pomnil se je, le tih, nepojemajoča bolest je ostala in hrepeneje vse končati.

Novi dan je svital. Rudolf se je preplašen vzdignil s svojih blazin. S bladnim: uničujem podarkom je premislil vse, kar se je zgodilo, in bladno in odločeno je nameril svoje orožje proti sebi. . .

Ob osmih zjutraj dne 30. prisinec so stale sani pripravljene pred gradičem, da bi prince odpeljale na Dunaj in kavalirji se ga čakali, da bi se od njega poslovili. Dolgo so čakali zaman in poslovnica se jih je bojazen; zato se je odločil prince Hoyos stopiti v princovo spalnico. Prestrašen krik je privabil še ostale gospode.

Na postelji je ležala v nočni toleti Marija Večerova, še v smrtni maščevalnosti, njegovo življenje je bilo uničeno za zmemrom. Curek sesedel krv na senecu je dokazoval, kaj se je zgodilo, da je umrla brez boja. Poleg sključen je počival prestolonaslednik Rudolf z neverjetno razpoložljivo glavo. Na tleh je ležal revolver.

Prince Hoyos je kar v lovski obliki hotel na Dunaj, da poroča eatarski dvojci o strašnem dogodku. Kako velika žalost je zavladala na dvoru, kakšen krik bolesti se je oglasil v celi Avstriji in odmeval tudi v tujino, je splošno znameno.

(Dalej prihodnjič.)

Zagonetno, toda resnično.

Iz temne Italije.

(Konec.)

— Le naprej, dečko, — je vzkliknil. — Ce hočeš uravnati stvar na tak način, bomo kmalu videli, kdo je boljši.

Pomisil pa sem, da sem prišel pogajati se, ne pa na boj. Govoril sem bolj za svojo ubogo Giannino kot za samega sebe. Dostil časom sem imel ubiti ga potem, ko ga bom pregoril, da prekličo svojo čarovnijo. Vsled tega sem potegnil iz žepa bankovec za stol, ter rekel prekanjeno:

— Ti veš, da se te ne bojim. Za huj bo dosti boljše, če prenahas s svojimi žaljivkami. Ali vidiš ta denar? Dam ti ga, če prekličeš sproketo čarovnijo.

Razprostrel je pit preko kamna, postavil sveči na obe strani ter ju pričkal.

— Kaj je s pištolo?

— Ni nabasana, — sem odvrnil.

— Dobro, daj mi jo. Stopi načed sedem korakov, a niti enega več ne manj. Številka sedem je važna.

Storil sem kot mi je reklo in ko sem se obrnil, sem videl Luigija zaposlenega z nekim skrivnostnim obredom. Zapazil sem tudi pištolo, ležečo na prtu, med obema pričakanimo svečama. Luigi je klečal ter mrmlal besede, katerih nisem razumel. Ves prizor je bil skrivosten, posebno ko sta sveči naenkrat ugasnili ter sem edui globok glas, ki je navidez odgovarjal čarovniku z vrha skale. Tresel sem in skoro se mi je ubiti ga.

Andrea se je ustavil. — Tam doli v dolini vidite lahko luči Borgo Piano. Ne morete zgrešiti poti. Jaz se hočem vrniti. — Poslovila sva se.

Naslednjega dne pa sem izvedel, da so našli Andrea Tigliapese prestrelnjenega skozi srce pri starodavnem kamnu, ki nosi imenom Skali Befane.

— Danes ponoči!

— Da, danes. Luna stoji ugodno. Prinesi še seboj bel prt ter dve vočeni sveči.

— Zakaj?

— To je moja skrivnost. Če se pa bojiš, mi povej.

— Jaz da bi se bal? — Zasrejal sem se ter zopet pripel za svoj.

— Naj bo, — je reklo. — Torej pri Skali Befane ob polnoči. Gorje pa ti, če mi nameravaš napraviti kak trik.

Ločila sva se brez nadaljnih besed in par minut pred določnim časom sem bil pri skali, s sveženjem pod pažduhu. Bila je polna luna ter obsevala celo pokrajino s svojo čarobno lučjo. Ta svetloba mi je dajala pogum, vendar pa priznavam, da sem se strekel, ko sem zapazil čepeti pri skali temno postavo.

— Kdo je tam? — sem vzkliknil ter potognil nož.

Prijatelj zlik duhov kot si ti

sam, — je odvrnil Sanguinacci, ki je skočil na noge. — Ali si primesel, kar sem ti naročil?

Dal sem mu svečen ter ga prosi, naj hitro opravi, a on je rekel, da se ne sme prenagli. Nato pa me je vprašal, če sem primesel puško.

— Ne, nož je vse, kar potrebujem.

— Jaz pa potrebujem nekaj več, — je mrmlal Luigi. — Celo s svojimi čarovnjaki ne morem nabasati noža ter ustreliti z njim kot s puško. Raditega pa sem prinesel s seboj pištolo. Vzemi jo ter poglej, če je nabasana. Medtem bom pripravil altar.

— Ne, boj me je že vedno zaledoval. Giannina je namreč pričela hirati in po daljši bolezni je umrla. Mogoče je bila duša Luigijske preveč nemirna, da bi našla pokopa na drugem svetu in naj bi bilo branil še toliko maš zanjo.

Skušal sem prepričati samega sebe, da je bila vsa njena čarovnija le sleparja. Brez dvoma me je ospetaril, ko je zamenjal pištoli, seveda na svojo lastno škodo. Tudi njegov pogovor z Befano ni bil mogoče nič drugega kot govorjenje iz trebuha ali ventrilokvzemu.

V pretekli noči pa se mi je došlo, da je še vedno zaledoval.

Giannina je namreč pričela hirati in po daljši bolezni je umrla. Mogoče je bila duša Luigijske preveč nemirna, da bi našla pokopa na drugem svetu in naj bi bilo branil še toliko maš zanjo.

— No, Andrea, — sem mu rekel, — sedaj je vse dobro. Izpostavljam se in brez obotavljanja ti dam odvezo, kajti nisi imel name na ubiti ga.

— Ali ni nobenega izhoda iz tege? — sem ga vprašal.

— Da, pojdi se in izpovej,

— Ni nabasana, — sem odvrnil.

— Dobro, daj mi jo. Stopi načed sedem korakov, a niti enega več ne manj. Številka sedem je važna.

Storil sem kot mi je reklo in ko sem se obrnil, sem videl Luigija zaposlenega z nekim skrivnostnim obredom. Zapazil sem tudi pištolo, ležečo na prtu, med obema pričakanimo svečama. Luigi je klečal ter mrmlal besede, katerih nisem razumel. Ves prizor je bil skrivosten, posebno ko sta sveči naenkrat ugasnili ter sem edui globok glas, ki je navidez odgovarjal čarovniku z vrha skale. Tresel sem in skoro se mi je ubiti ga.

Andrea se je ustavil. — Tam doli v dolini vidite lahko luči Borgo Piano. Ne morete zgrešiti poti. Jaz se hočem vrniti. — Poslovila sva se.

Naslednjega dne pa sem izvedel, da so našli Andrea Tigliapese prestrelnjenega skozi srce pri starodavnem kamnu, ki nosi imenom Skali Befane.

— Danes ponoči!

— Da, danes. Luna stoji ugodno. Prinesi še seboj bel prt ter dve vočeni sveči.

— Zakaj?

— To je moja skrivnost. Če se pa bojiš, mi povej.

— Jaz da bi se bal? — Zasrejal sem se ter zopet pripel za svoj.

— Naj bo, — je reklo. — Torej pri Skali Befane ob polnoči. Gorje pa ti, če mi nameravaš napraviti kak trik.

Ločila sva se brez nadaljnih besed in par minut pred določnim časom sem bil pri skali, s sveženjem pod pažduhu. Bila je polna luna ter obsevala celo pokrajino s svojo čarobno lučjo. Ta svetloba mi je dajala pogum, vendar pa priznavam, da sem se strekel, ko sem zapazil čepeti pri skali temno postavo.

— Kdo je tam? — sem vzkliknil ter potognil nož.

Prijatelj zlik duhov kot si ti

je čarovnije. Sproži in glej, da bo meril v zrak.

Ne vem natančno, kako se je celi stvar pripetila. Vem le, da so bili moji živi vsi zimedčni vsele strašnih ceremonij. Prijel sem pištolo ter pritisnil na petelin. Počil je strel in s strašnim krikom je padel čarovnik na tla. Sklonil sem se preko njega ter videl, da mu je prodrla krogla prsi.

Groza, ki me je prevzela tedaj, je bila večja kot prejšnja. Pogled na spačeno lice moža me je prepričal, da sem odgovoren za njegovo smrt. Kaj naj storim? Ali naj grem k policiji ter se ji izročim? Nihče bi me verjel v mojo nedolžnost. Tudi če bi me zaprli le par mesecov radi uboja, kako bi se mogel ločiti od svoje Giannine? Smrt bi bila boljša karki.

Novi dan je svital. Rudolf se je preplašen vzdignil s svojih blazin. S bladnim: uničujem podarkom je premislil vse, kar se je zgodilo, in bladno in odločeno je hrepeneje vse končati.

Novi dan je svital. Rudolf se je preplašen vzdignil s svojih blazin. S bladnim: uničujem podarkom je premislil vse, kar se je zgodilo, in bladno in odločeno je hrepeneje vse končati.

Novi dan je svital. Rudolf se je preplašen vzdignil s svojih blazin. S bladnim: uničujem podarkom je premislil vse, kar se je zgodilo, in bladno in odločeno je hrepeneje vse končati.

Novi dan je svital. Rudolf se je preplašen vzdignil s svojih blazin. S bladnim: uničujem podarkom je premislil vse, kar se je zgodilo, in bladno in odločeno je hrepeneje vse končati.

Novi dan je svital. Rudolf se je preplašen vzdignil s svojih blazin. S bladnim: uničujem podarkom je premislil vse, kar se je zgodilo, in bladno in odločeno je hrepeneje vse končati.

Novi dan je svital. Rudolf se je preplašen

SKARAMUŠ

Spisal Rafač Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

76

(Nadat je sanje.)

Svetlo ime božje, — je vzkliknil Danton ter se porogljive nasmehnil. — Torej nič drugega ni, kot to, da se bojite.

Lahko si predstavljate stvar na tak način, če hočete, — da se namreč bojim storiti zavratno in izdajalski to, kar se bojite storiti vi odprto in javno. Imam še druge vzroke, a ta naj za enkrat zadostuje.

Danton je zazidal. Nato pa je pričel kleti še bolj grdo kot prej.

— Prav imate, — je priznal v veliko presenečenje Andre-Louisa. — Vi imate prav in jaz nimam. Jaz sem prav tako slab domoljub kot vi in poleg tega še strahopetec.

Poklical je na pomoč celi Panteon, da je priča njegove samoobsohde.

— Jaz pa seveda Stejem nekaj. Gospod, najti moramo kakšno drugo pot. Oprostite najino motenje. Z Bogom!

Iztegnil je svojo velikansko roko.

Le Chapelier je stal ter se obotavil.

— Saž me razumete, Andre! Žal mi je . . .

Niti besedice več o tem. Pridite me kaj kmalu obiskat. Sili bi vas, da ke ostanete, a ura je devet in prvi mojih učencev bo vsak trenutek tukaj.

— Jaz bi ne dovolil, da bi ostal, — se je oglastil Danton. — Sam morava rešiti uganko, kako uničiti de la Tour d'Azyrja in nje gove prijatelje.

— Koga?

Ostro kot strel iz pištole je prišlo to vprašanje iz ust Andre-Louisa in Danton, ki je že odrhal, se je ustavil. Obrnil se je in z njim vred tudi Le Chapelier.

— Rekel sem M. de Tour d'Azyrja.

— Kaj pa ima on opravka s predlogom, ki ste mi ga stavili?

— On! On je vendar nihj voditelj.

Le Chapelier pa je dostavil:

— On je ubil Lagrona.

— Kaj ne, ni vasi prijatelj? — je vprašal Danton.

— In vidva hočeta, da jaz ubijem de la Tour d'Azyrja? — je vprašal Andre-Louis zelo počasi, kos človek, ki razmišlja medtem o celi stvari.

— Tako je, — je rekel Danton. — To ni delo za roko vajencev, to vam lahko zagotovim.

— No, potem je stvar seveda čisto drugačna, — je rekel Andre-Louis, ki je mislil naglas. — Zelo mikavna je . . .

Le Chapelier je bil pripravljen stopiti med oba, ko so se pričeli zbirati oblaki na čelu velikana. Ti oblaki pa so kmalu izginili in Danton je bušnil v smeh, k je odneval po celem velikem prostoru.

— Že drugič ste me pičili in sicer na istem mestu. Znate se boriti, dečko moj. Morala bi biti prijatelja. Moj naslov je Rue des Corrèses. Vsak lovor vam lahko pove, kje stannuje Danton. Desmoulins živi pod menoj. Pridite in obiskajte naju kak večer. Vedno je pripravljena steklenica za prijatelja.

Sedmo poglavje.

BORILCI-MORILCI.

Po odsotnosti več kot enega tedna se je vrnil M. de la Tour d'Azyr na svoje mesto na desnem krilu narodne skupščine. Prav zapravi bi moral govoriti že o prejnjem de la Tour d'Azyr, kajti bilo je septembra meseca leta 1790, dva meseca po sprejemu dekreta, da ne sme biti plemstvo nič bolj dedno kot je infamija; da ne sme preiti plemiški naslov človeka, ki se je izkazal vrednim na nizvodnega potomca, prav kot ne sme preiti madež vislike na glavo vrednega naslednika človeka, ki je storil zlo. Tako je bil sprejet odlow, ki je odpravil dedno plemstvo ter vrgel na smetišče plemiške grbe. Grof de Lafayette, ki je podpiral predlog, je zapustil zbornico kot navaden M. Motier, veliki tribun, grof Mirabeau je postal navaden M. Riequetti in markij de la Tour d'Azyr je postal navaden M. Lesarques.

To pa le mimogrede omenjeno.

Abbe Maury, ki je predsedoval, je pozvonil ter objavil, da bo predstaviti novega poslaneца.

— M. Andre-Louis Moreau, kandidat za poslansko mesto, namensnik in naslednik zamrlega Emanuela Lagrona, za okraj Aneeins v departmaju Loire.

M. de la Tour d'Azyr se je prebudil iz svojega mrkega razmišljanja, kajti naslednik poslaneца, katerega je ubil, ga je moral brez dvoma zanimati. Lahko si mislite, kako se je to njegovo zanimanje povečalo, ko je čul ime novega poslaneца in ko je spoznal v mladem človeku istega mladega lopova, ki mu je hodil neprestano na pot, ki je izjavil proti njemu neprestano neki peklenski upliv, tako da se je več kot enkrat kesal, da mu je bil pustil življenje onega dne v Gavrillaeu pre dvema letoma.

Ozrl se je na mladega moža bolj presenečen kot pa jezen in ko je zrl manj, ga je prevzel neki negotov, a povsem jasen nemir.

— Prihajam pred vas, — je rekel Andre-Louis, — kot kandidat, da izpolnim mesto onega, ki je bil umorjen pred tremi tedni.

To je bilo izzivanje, ki je takoj proizvedlo protest črnih. Andre-Louis je prenehad ter se ozrl nanje smehlja, s smehljam izvansredno samozavestnega mladega moža.

— Vse kaže, da ne ljubi gospoda na desnici mojih besed, gošpod predsednik. — To ni prav niti presenetljivo. Znano je, da gošpod na desnici ne ljubi resnice.

V istem trenutku se je dvignil praveat vihar ogorčenja. Člani levice so se smejali na vse grlo in člani desnice so rohneli.

Predsednik je zopet pozvonil.

Nastal je mir in vsakdo je čul glas M. de la Tour d'Azyrja:

— Glumač! Tukaj ni gledišča.

— Ne, gospod, pač pa lovišče sabljačev-izzivačev, — se je glasil odgovor.

Nastal je iznova kraljal, ki pa se je kmalu polegel, dokler ni bilo mogoče čuti besed predsednika. Slednji se je sklonil naprej ter resno nagovoril mladega moža na govorniški tribuni:

— Gospod, če hočete, da vas bodo poslušali, ne bodite izzivali v svojem gorovu:

(Dalej pravodajnik.)

Sanje infanterista Blaža.

Začel sem bil v kraju, ki so mi bili bolj tuji od same devete dežele. Ljudje so tam še govorili s slovenskimi glasovi in besedami: ali kar so govorili, sem komaj na pol razumel. Zdelo se mi je, da blodijo vsi v nekakšnih omotica, da se jim je bila pamet prečudno razbolela, tako da kriče razdraženi brez vzroka, begajo venomer in sami ne vedo, ne čemu, ne kod.

Tisto noč se mi je sanjalo o infanteristu Blažu. Zlato glorio nebeško je bil kronan, nosil pa je posvakan in zamazano monturo.

Drugi dan, koj navsegodaj sem ga videl na dvorišču. Izje mu je viselo od košatih brk, ju tro je bilo mrzlo in megleno.

S frajtrjem Arselinom, ki je bil nerodnem ljudem varuh in kažipot, sva stopala počasi po kamnitih stopnicah ter sva šla mimo infanterista, ki je z brezovo metlo snail blatinu hodnik. Postaren, suhoten človek je bil in zanikerno oblečen.

Oglej si ga, — se je zasmjal frajtar ter pokazal manj. — Navidez je najbolj zavrneno bitje v tej hiši, ali v resnici je najsrcenejši človek med nami. To je infanterist Blaž, služabnik služabnikov.

Zarana, ko mi drugi še trudni, neprespani in premraženi zehamo na slami, opravlja infanterist Blaž posel in službo za le-

nuhe. Ni ga dela, da bi se ga branil, narobe, še sam se peha za njim. Z metlo in enanj v roki ti hodi ves božji dan po dvoriščih, stopnicah in hodnikih; če bi imeli prasiče, bi jih krmil, če bi imeli krate, bi jih molzel. Mislim, da si tudi ponoci ne da miru; jesti ga nisem videl še nikoli. Da bi mu ukazali uši lovit, bi jih lovil, še smehlja bi jih lovil; ker smehlja se zmirova. Do hvalenosti mu ni, pa je tudi ni deležen. Prav tako malo mu je do posmeha in žalbesede: smehlja se in gleda veselo in svetlimi očmi, kakor da bi rekel: Oj, gospod, kako pravična je tvoja beseda in kako zelo jo zaslužim.

— Kaj se mu je zmedlo v pameti?

Frajtar Arselin se je zasmjal na glas.

— Da bi se nam bilo vsem na tak sorto . . . blagor se nam . . .

Šla sva preko dvorišča in mimo straže na cesto. V misih mi je bil infanterist Blaž, pohlevni služabnik služabnikov.

— Pa saj je bolan! — sem rekel.

— Ko je stal tam s tisto brezovo metlo v roki, je bil podoben smerti.

— Seveda je bolan, jetičen je! In povrhu je bil še ranjen, naravnost v pljuča, — je dobil. Zdi se mi, da nalača zatajuje kašelj, zato da bi drugih ne motil in žalil. Morda hodi kašljat na stranišču.

— Kaj je bil na fronti?

— Pet mesecev. Ob Dnjestru jo je izkupil. In ko je ležal v špitalu, se mu je prikazal sam Jezus Kristus.

Stopil sem k njemu, da bi ga pogledal, beseda pa mi je ostala nema na jeziku. Njegovih oči, mislim, da me je bilo strah. Svetlosinje so bile, ne stežaj odprte, njen pogled je bil mehak in dulj, ali v njih globočini, na dnu čiste vode, je ležala nedosegljiva skrivnost, ki je gledala na me kakor na tujca in grešnika. Šel sem da dajte in čutil sem prav natančno pogled teh svetlosinjih oči na svojem hrbitu. Zasklelo me je v ilicu in po hrbitu.

Pa mu je rekel nekdaj frajtar Arselin:

— Infanterist Blaž, povej no, kako je bilo, ko sta se pobratila s Kristusom!

Ni preveč ni bil osupel, smehlja se je kakor pomavadi, gledal me je mirno in prijazno.

— Nisva se pobratila! Kako so Bog pobratili s takim . . . Ali usmiljen je bil z menoj, ko sem bil v neznanici. Takrat se rekli, da mi je smrt že bližu; ponoči sem jo videl sam, ko se jeagnila čez moje vgljavje; mrzla je bila tako močno, da sem slano čutil na licu. Po kobilu so šli vsi na dvorišče, tudi tisti, ki so šepali ob palici; ker znaj, je bilo gorke.

solnce. Meni pa je bilo sitno in žalostno, da sem bil sam. Ta zadnji preden je duri zalopotnil, je še rekel: — Boš v miru umrl!

— Čakal sem smrti v strahu božjem, kakor se spodobi k krištjana. Mnogo sem storil grehov v svojem življenju, mnogo in velikih; stali so tam kakor črni kanoni kraj ceste . . . Ti že veš, moj Bog, kako je bilo! — sem rekel.

Ko sem to rekel v svojem kesoju, so se nastezaj odpri velika vrata, ki so bila zmirom zaklenjena. Prišel je Jezus Kristus v tem svojem rdečem plašču, ki se ga je vratil doglejnjem. Veseli, milosti polne so bile njegove oči, od okna je sijalo sonce na njegovo svetlo brado. Začudil se nisem nič, vse je bilo kakor ukaz. Vstal sem, nataknal sem si copate, prijel me je za roko in šla sva na dvoriščo. Še zdaj se mi čudno zdi, kako se je zgodilo, da nisem tam srečal nikogar. Z dvorišča sva se napotila na vrt, z vrt na polje. Ne snegra ni bilo, ne slane; zemlja je evetela brez strahu in bolečin, kakor v tistih časih, ki jih zdaj več ni. Šla sva, šla; držal me je za roko, izpogovoril pa ni besede, tudi orz se ni name vedel pa sem, da misli name venomer. Kako sva se vrnila in kredaj, ne vem nič več; ali ko sem se vrnil, sem bil zdrav. . . In zmrl ga vidim.

Že mi je bilo, da bi se zasmjal, ko me je vprašanje zapeljalo na ustnicah.

— Pravijo, da si bil na fronti?

— Bil sem.

— Ali si ubil človeka?

— Sem! Enega sem zabolil z bajonetom, prav ko se je bil ob korenini spodatknil. . . naravnost v nož je planil s trebuhom. Druga sem lopnil s kopitom, da je zaplesal v kolobarju ter telebnik kakov snop. . . Ustrelil sem jih takoj, za teh troje vem. Eden je bil čisto mlad fantek, pod ure kašnje sem ga videl; naravnost v usta sem ga bil zadel; tam je ležal v snegu z razprostrim rukama, kakor na križu razpet. . .

— Pa ti nič žal . . . za tega fantka vsaj!

— Čemu? — se je verno začudil infanterist Blaž.

— Ali bi spet šel na fronto?

— Kakor pač ukažejo.

Mirne in krotke so bile njegove oči, iz njih globočine je gledal sam Kristus. . .

Črna bolest je legla v mojo dušo.

Seveda je bolan, jetičen je! In povrhu je bil še ranjen, naravnost v pljuča. — drguenja in pritiska ob čevelj.

Dr. Scholl's Zino-pads varno in hitro z odstranjencem vzroka, — drguenja in pritiska ob čevelj.

Zino pada šestito tekem zdravljenja. So tanke, antiseptične in nepremočilne. Velikost za kurja očesa, zatiske in bule. Nabavite si danes skatijo pri lekarju ali čevljarju. Ne vzemite nadomestkov.

Frau minuta — in bolezina bo izginila. Na napravju dr. Scholl's Zino-pads varno in hitro z odstranjencem vzroka, — drguenja in pritiska ob čevelj.

Dr. Scholl's Zino-pads varno in hitro z odstranjencem vzroka, — drguenja in pritiska ob čevelj.

Dr. Scholl's Zino-pads varno in hitro z odstranjencem vzroka, — drguenja in pritiska ob čevelj.

Dr. Scholl's Zino-pads varno in hitro z odstranjencem vzroka, — drguenja in pritiska ob čevelj.

Dr. Scholl's Zino-pads varno in hitro z odstranjencem vzroka, — drguenja in pritiska ob čevelj.

Dr. Scholl's Zino-pads varno in hitro z odstranjencem vzroka, — drguenja in pritiska ob čevelj.

Dr. Scholl's Zino-pads varno in hitro z odstranjencem vzroka, — drguenja in pr